

Investeer in ons mkb

Op weg naar het toekomstige verdienvermogen
van Nederland

Romke de Jong
Tweede Kamerlid D66
Woordvoerder Economische Zaken

Zes punten om meer en makkelijker te investeren in het mkb

Het Nederlandse mkb gaat uitdagende tijden tegemoet. De coronacrisis heeft bij veel bedrijven diepe wonden geslagen. Er moet nog bijna 20 miljard aan openstaande belastingschulden worden terugbetaald. Daarnaast is er een enorme krapte op de arbeidsmarkt waardoor bedrijven niet hun maximale omzetpotentieel kunnen bereiken. De hoge inflatie zorgt voor snel stijgende inkoopkosten. De energierekening is geëxplodeerd, waardoor kosten snel stijgen. En door de stijgende rente worden financieringen duurder.

En juist die financieringen zijn hard nodig. Bedrijven hebben geld nodig om te investeren in de toekomst van hun bedrijf en in de verduurzaming van hun bedrijf en proces. Bijvoorbeeld voor die nieuwe bestelbus, een nieuwe machine, verduurzaming van het pand of voor de ontwikkeling van een nieuw product.

Traditioneel gezien financieren banken al tientallen jaren onze mkb-ondernemers. Maar het bankenlandschap verandert in een ongekend tempo. Fysiek; vijftien jaar geleden waren er nog 3500 bankkantoren, nu nog slechts 726.¹ Maar ook binnen de banken verandert er veel. Waar een accountmanager tien jaar geleden enkele accounts had, heeft een accountmanager er nu een stuk meer. Digitalisering speelt hier een grote rol. Steeds meer financieringen kunnen online volledig worden afgerond. Dat biedt zowel kansen als bedreigingen. De afgelopen jaren zien we vooral dat mkb-ondernemers aangeven dat zij meer belemmeringen ondervinden bij de toegang tot financiering voor hun bedrijf. Hierbij gaat het vooral om onoverzichtelijkheid van mogelijkheden en het gebrek aan ondersteuning bij hun vraag.

Onze bedrijven moeten kunnen groeien, innoveren, verduurzamen voor het toekomstig verdienvermogen. D66 wil dat onze mkb-bedrijven kunnen investeren. Nu en in de toekomst.

Daarom komt D66 met een 6-puntenplan.

¹ Financieel Dagblad. Bankkantoren verdwijnen in rap tempo uit het straatbeeld. 30 maart 2022. <https://fd.nl/financieel-markten/1434802/bankkantoren-verdwijnen-in-rap-tempo-uit-het-sstraatbeeld-ntl2cah5y3pu>.

1) Zorg voor meer ondersteuning bij (online) financieringsaanvragen

Ondernemers moeten makkelijker een passende financierer kunnen vinden. Nu is het nog zo dat het lastig voor (startende) ondernemers om overzichtelijk te zien welke financieringsmogelijkheden bestaan en welke optie het best past bij de financieringsvraag. Daarom werkt het Kabinet nu aan een één-deur-principe samen met banken, niet-bancaire financiers, de Kamer van Koophandel, InvestNL, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.

Dit is al een hele goede stap in de goede richting. Maar ondernemers ondervinden ook problemen bij het opstellen van hun bedrijfsplan, hun risicoanalyse en hun liquiditeitsbegroting. D66 wil dat alle (startende) ondernemers hierbij geholpen worden. Deze aanvraag is de start van een financieringsproject. Wanneer de ondernemer bij een financierer wordt afgewezen, moet het duidelijk zijn wat er in de aanvraag moet veranderen of welke financieringsmogelijkheden passender zijn. Ondanks de Gedragscode ondervinden ondernemers nog moeite in het financieringsproces. D66 wil dat deze hobbels worden verkleind en ondernemers in dit proces meer worden begeleid, zodat ondernemers kunnen focussen op ondernemen.

2) Financieringstrechter om snel bij goede aanbieder uit te komen

Ondernemers zijn druk met ondernemen, daarom moeten barrières zoveel mogelijk verkleind worden. Daarom stelt D66 een financieringsloket voor. Dit loket kan worden gezien in het traject om tot een één-deur-principe te komen. Middels een financieringstrechter bij dit financieringsloket kunnen ondernemers door enkele vragen online in te vullen snel bij mogelijke aanbieders die bij hun financieringsvraag past terecht komen. Vanuit daar kan er verder worden gekeken hoe deze ondernemer verder geholpen kan worden, waarbij ook aandacht is voor het opstellen van het bedrijfsplan, de risicoanalyse en liquiditeitsbegroting en doorverwijzing naar andere financieringsmogelijkheden wanneer er toch geen match blijkt.

3) Fiscale voordelen voor investeerders in start-ups

Hoewel er al wat financieringsmogelijkheden zijn voor start-ups en scale-ups, valt er nog een wereld te winnen. Vooral in de eerste, vroege investeringen. Wat nog mist is een regeling die herinvesteringen door ervaren ondernemers stimuleert, want juist zij zijn vaak bereid vroeger te investeren dan publieke investeerders. Daarom moet er wat D66 betreft worden gekeken naar fiscale voordelen voor investeerders om in nog risicovolle bedrijven, wat start-ups nou eenmaal zijn, kapitaal te steken. In vergelijking tot Duitsland en het Verenigd Koninkrijk hebben wij hier daarop nog veel te winnen. We moeten kijken hoe de SEED Business Angel regeling aantrekkelijker gemaakt kan worden en wat we kunnen leren van andere landen. Bijvoorbeeld het aanbieden van subsidie aan groene investeerders.

4) Makkelijker kleine investeringen doen

Naast vroege-fase investeringen door ondernemers voor ondernemers, moeten we ook inzetten op investeringen door particuliere investeerders, familie of bekenden. Veel bekenden willen startende ondernemers graag helpen, maar zien hierbij het risico als drempel. Daarom moet het aantrekkelijker worden om kleine risicodragende investeringen te doen. Bijvoorbeeld door een regeling op te zetten waarbij particulieren verliezen na risicovolle investeringen in startende bedrijven van hun belasting af kunnen trekken zodat dit aantrekkelijker wordt. Hier hebben we nog wat te leren van de Belgische Win-win regeling. Daarbij wordt het eigen vermogen van juist kleine ondernemers versterkt en wordt het makkelijker gemaakt om vreemd vermogen aan te trekken. Ook zijn de kosten en het risico voor de overheid laag. D66 wil dat een gelijksoortige regeling ook in Nederland wordt geïntroduceerd.

5) Ruimte voor de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen

De Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROMs) spelen als regionale aanjagers van innovatie- en concurrentiekracht een enorm belangrijke rol om nog niet winstgevende startups te financieren zodat ze daarna verder de markt op kunnen. Maar we zien nu dat zij meestal in een iets latere fase instappen. Dat eerste risicodragende kapitaal verstrekken ze nu nog niet. D66 wil ruimte geven aan de ROMs om juist ook al in de eerdere fases te financieren. We moeten de ROMs maximaal faciliteren om bij te dragen aan het toekomstig verdienvermogen van Nederland.

6) Alle ruimte voor alternatieve financiers

D66 wil ruim baan voor alternatieve financiering. Deze non-bancaire financiering, zoals microfinanciering, crowdfunding, factoring en leningen bij familie en kennissen, kan bijdragen aan de kapitaalkracht van (startende) bedrijven. Met alternatieve financiers kunnen juist kleine bedrijven, die vaker geen toegang hebben tot bancaire leningen, op weg geholpen of verder gebracht worden. Daarom ziet D66 kansen voor microfinanciering en andere vormen van alternatieve financiering. Om te starten, maar ook voor investeringen in verduurzaming en energiebesparing. Hier moet alle ruimte voor zijn.